

48-а сесія**Відновлення та відбудова України****Декларація 11 (2025)¹**

1. Посилаючись на свої попередні декларації – №5 (2022) «Війна Російської Федерації проти України», №6 (2023) «Річниця війни Росії проти України», №8 (2024) «Друга річниця війни Російської Федерації проти України» та №9 (2024) «Знищення культурної спадщини в Україні» – Конгрес місцевих та регіональних влад Ради Європи (далі – «Конгрес») знову наголошує на своєму найрішучішому засудженні триваючої агресивної війни, яку веде Російська Федерація проти України, порушуючи міжнародне право та Статут Ради Європи. У час, коли геополітичні припущення зазнають змін, а багатостороння співпраця перебуває під загрозою, Конгрес підтверджує свою непохитну відданість незалежності, суверенітету та територіальній цілісності України в її міжнародно визнаних кордонах.
2. Конгрес знову засуджує і висловлює жаль з приводу того, що неспровокована та невинуватна війна Російської Федерації проти України продовжує спричиняти масові втрати серед мирного населення, людські страждання, цілеспрямоване знищення культурної спадщини та критично важливої інфраструктури, що є безпрецедентними порушеннями прав людини в новітній історії Європи. Мільйони людей, більшість із яких – діти, залишаються вимушеними переселенцями. Крім того, тисячі українців досі перебувають у полоні, зазнаючи насильства, нелюдського поводження та тортур.
3. Конгрес також висловлює жаль через довгострокові руйнівні наслідки війни для територіальних громад України. Він віддає належне ключовій ролі, яку відіграють органи місцевої та регіональної влади України у подоланні гуманітарних катастроф, забезпеченні функціонування публічних послуг і реагуванні на надзвичайні ситуації, а також вітає згуртованість і підтримку, яку місцеві та регіональні органи влади надають одне одному.
4. Конгрес також вітає беззастережну підтримку України та її народу, яку вкотре висловив Комітет міністрів Ради Європи, а також рішучість продовжувати зусилля, спрямовані на те, щоб Російська Федерація була повністю притягнута до відповідальності за свою агресію проти України. Це підтверджується, зокрема, рішеннями, ухваленими за підсумками 1520-го засідання заступників міністрів 24 та 26 лютого 2025 року.
5. Конгрес ще раз підкреслює свою готовність підтримувати органи місцевої та регіональної влади України у залученості, в межах їх повноважень, до роботи Реєстру збитків для забезпечення такої відповідальності.
6. Конгрес засуджує той факт, що Російська Федерація щоденно піддає Україну бомбардуванням і руйнуванням, посилюючи вже завдану шкоду та спричиняючи нові, невимовні страждання і втрати людських життів, а також подальше пошкодження критично важливої інфраструктури. Конгрес вітає зусилля, спрямовані на припинення вогню та наголошує на необхідності повного дотримання незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України в її міжнародно визнаних кордонах.
7. Через три роки після початку повномасштабної агресії Російської Федерації проти України Конгрес наголошує, що держави-члени Ради Європи не повинні чекати завершення цієї агресії, щоб розпочати важливу роботу з Україною щодо формування підґрунтя для її відновлення та відбудови на місцевому, регіональному та загальнонаціональному рівнях, із повним дотриманням прав людини. Російська Федерація повинна заплатити за відновлення регіонів України, а конфісковані російські активи, які наразі заморожені у всьому світі, мають бути джерелом для таких зусиль із відбудови.

¹ Обговорено та ухвалено Конгресом 25 березня 2025 року (див. документ [CG\(2025\)48-12](#)). Доповідачі: Мартін ДІШБУРГ-НІКЕЛЬС (Martine DIESCHBURG-NICKELS), Люксембург (Палата місцевих влад, ILDG), Гунн Маріт ХЕЛЬГЕСЕН (Gunn Marit HELGESEN), Норвегія (Палата регіонів, EPP/CCE).

8. Конгрес вважає, що децентралізоване відновлення та відбудова України мають ґрунтуватися на стратегічному баченні та прагненні до орієнтованого на людину, інклюзивного, прозорого та сталого розвитку, у відповідності до європейських стандартів та міжнародних кращих практик. Окрім необхідної роботи з відновлення інфраструктури, процес відбудови включатиме підтримку ветеранів і постраждалих від війни, реінтеграцію внутрішньо переміщених осіб і громадян, які повертаються з-за кордону, а також допомогу вразливим групам, зокрема сприяння поверненню дітей, яких незаконно вивезли російські окупанти. Органи місцевої та регіональної влади відіграватимуть ключову роль у наданні такої підтримки, у сприянні рівності та соціальній згуртованості. Вони також будуть першими у забезпеченні громадян освітою, медичними та публічними послугами, а також у гарантуванні доступу до постійного житла.

9. Конгрес наголошує, що процес реформи децентралізації, який наразі триває, і над яким Конгрес тісно співпрацює з українськими партнерами через Центр експертизи з багаторівневого врядування, сприятиме створенню сильних інституцій та розширенню можливостей громад і громадян, необхідних для сталого майбутнього.

10. Конгрес підтверджує свою готовність підтримувати Україну в реформах місцевого самоврядування, підвищенні потенціалу та досягненні стандартів місцевої демократії. Він продовжуватиме тісно співпрацювати з українськими місцевими та регіональними органами влади та їх національними асоціаціями для вирішення актуальних потреб. Конгрес також наголошує на важливості регулярного діалогу між центральною владою та всіма рівнями влади у контексті децентралізації, політики відновлення та відбудови, а також їх впровадження. У цьому контексті Конгрес визнає, що щорічний саміт міст і регіонів, який відбудеться в Україні у червні цього року під патронатом Президента України, є однією з найефективніших платформ для комунікації, спрямованої на регіональний розвиток України.

11. Зараз більше, ніж будь-коли, Конгрес підтверджує свою солідарність з українським народом та свою відданість спільному демократичному майбутньому, заснованому на дотриманні міжнародного права та справедливому й тривалому мирі.